

Rola pedagoga szkolnego w wewnątrzszkolnym systemie orientacji i doradztwa zawodowego

Pedagog szkolny jest postacią, która wpisuje się w życie każdej szkoły, każdego szczebla. Zadania pedagogów są dostosowywane do specyfiki szkoły i jej środowiska.

Aktualnym przepisem określającym zadania pedagoga szkolnego jest Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114). Są one określone w § 15, pkt 3, gdzie między innymi znajduje się następujące zadanie:

6) planowanie i koordynowanie zadań realizowanych przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu, w przypadku, gdy w szkole nie jest zatrudniony doradca zawodowy.

Dąży się do tego, aby w każdej szkole był zatrudniony doradca zawodowy. Jest to stosunkowo nowa postać w szkole, która pełni istotną rolę w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych placówki. Wspomniane już rozporządzenie określa główne zadania doradcy zawodowego. Mimo tego, że doradca zawodowy jest główną osobą realizującą program orientacji i doradztwa zawodowego, to przecież nie jedyną. W realizację tychże zadań jest włączona cała rada pedagogiczna oraz uczniowie ze swoimi rodzicami, jak również instytucje pozaszkolne powołane do udzielania pomocy i wsparcia w zakresie wyboru zawodu. Pedagog szkolny, zarówno jako członek rady pedagogicznej, jak i osoba dotychczas zajmująca się zagadnieniami poświęconymi karierze edukacyjnej i zawodowej uczniów może i powinien ściśle współpracować i wspierać doradcę zawodowego w jego działaniach na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli.

ROLA PEDAGOGA SZKOLNEGO W WEWNĄTRZSZKOLNYM SYSTEMIE ORIENTACJI I DORADZTWA ZAWODOWEGO

Myślę, iż zasadniczą rolę w zakresie dążenia do podejmowania świadomych i trafnych decyzji zawodowych przez uczniów, jaką pełni pedagog w szkole jest współpraca i wspomaganie doradcy zawodowego. Uważam, że pedagog szkolny może włączyć się w realizację niemal każdego zadania doradcy zawodowego.

Zadanie 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

Rola pedagoga szkolnego:

- Ocena środowiska wychowawczego szkoły oraz dostosowanie działań do jego potrzeb.

¹ Gimnazjum Nr 2 w Kłodzku.

- Analiza dokumentacji szkolnej uczniów pod kątem dydaktyczno-wychowawczym.
- Wydawanie opinii zawierających diagnozę funkcjonowania ucznia w szkole z uwzględnieniem sytuacji środowiskowej (rodzinnej, materialnej), intelektualnej, trudności dydaktycznych i/lub wychowawczych – na prośbę doradcy zawodowego.
- Wywiady z rodzicami, wychowawcami.

Zadanie 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Rola pedagoga szkolnego:

- Współorganizowanie wyjść, wycieczek w ramach „Drzwi otwartych”, „Targów edukacyjnych”, prezentacji szkół wyższego szczebla.

Zadanie 3. Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym dotyczących:

- a) rynku pracy,
- b) trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- c) wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów przy wykonywaniu przyszłych zadań zawodowych,
- d) instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
- e) alternatywnych możliwości kształcenia dla uczniów z problemami emocjonalnymi i dla uczniów niedostosowanych społecznie,
- f) programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Rola pedagoga szkolnego:

- Poszukiwanie nowych źródeł informacji, o których mowa w zadaniu 3 poprzez: korzystanie z zasobów Internetu, śledzenie nowości wydawniczych, kontaktowanie się z instytucjami wspomagającymi szkołę (np. PPP, KOWEZiU, CIZ).

Zadanie 4. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom.

Rola pedagoga szkolnego:

- Udzielanie ogólnych informacji uczniom i rodzicom dotyczących poradnictwa zawodowego.
- Kierowanie zainteresowanych po specjalistyczną pomoc do doradcy zawodowego.

Zadanie 5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

Rola pedagoga szkolnego:

- Współuczestnictwo w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez doradcę zawodowego – w razie potrzeb.

Zadanie 6. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.

Rola pedagoga szkolnego:

- Współpraca z doradcą zawodowym.

Zadanie 7. Wspieranie w działaniach doradczych rodziców i nauczycieli poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie informacji, materiałów do pracy z uczniami.

Rola pedagoga szkolnego:

- Współorganizowanie zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców.
- Współdziałanie w zajęciach warsztatowych dla rodziców – w razie potrzeb.
- Współorganizowanie prelekcji rodziców „Mój zawód”.

Zadanie 8. Współpraca z radą pedagogiczną w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki, o których mowa w odrębnych przepisach.

Rola pedagoga szkolnego:

- Realizacja zadań określonych w programie wychowawczym szkoły.
- Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych oraz podejmowanie działań, o których mowa w szkolnym programie profilaktyki.

Zadanie 9. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.

Rola pedagoga szkolnego:

- Kontakty z pedagogami, psychologami, doradcami pracującymi w placówkach, o których mowa w zadaniu 9.

NA ZAKOŃCZENIE

Współpraca doradcy zawodowego z pedagogiem szkolnym jest niezbędnym elementem efektywnego funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu orientacji i doradztwa zawodowego, bowiem pedagog szkolny jest dla doradcy źródłem wiedzy o uczniach. Wiedza ta dotyczy głównie sytuacji dydaktyczno-wychowawczej, rodzinnej i środowiskowej, którą doradca musi uwzględnić w swojej pracy na rzecz uczniów, rodziców, a także nauczycieli.